

GRUNDSKOLE 1. november 2021

4 ud af 10 læreruddannede arbejder ikke i folkeskolen

AE har undersøgt, hvor mange læreruddannede der er ansat uden for folkeskolen eller er ledige. I 2020 var 40 pct. af alle lønmodtagere og ledige med en læreruddannelse som højest fuldførte uddannelse ansat uden for folkeskolen. Andelen af læreruddannede, der arbejder i folkeskolen har været faldende hvert år siden 2013. I 2020 var der knap 28.400 læreruddannede uden for folkeskolen. Heraf omkring 10.100 i private grundskoler, ca. 16.900 helt uden for grundskoleregi og knap 1.400 ledige.

Kontakt

Chefanalytiker og projektchef

Mie Dalskov Pihl

📞 26 20 40 36

✉️ md@ae.dk

ANALYSE

Udarbejdet af

Mie Dalskov Pihl
*Chefanalytiker og
projektchef*

Anton Lykketoft
Stud.polit.

Hovedkonklusioner

- AE har undersøgt antallet af læreruddannede uden for folkeskolen, dvs. lønmodtagere på andre arbejdspladser eller som ledige (personer på arbejdsmarkedet).
- Ud af de i alt godt 71.200 personer med en læreruddannelse som højest fuldførte uddannelse, arbejder knap 28.400 uden for folkeskolen. Det svarer til 4 ud af 10.
- Andelen af læreruddannede, der arbejder i folkeskolen, har været faldende hvert år siden 2013. Der er i 2020 knap 5.500 færre læreruddannede i folkeskolen end for otte år siden.
- Andel af læreruddannede, der arbejder i private grundskoler, har været stigende over en årrække. Der i 2020 cirka 1.500 flere læreruddannede i de private grundskoler end for otte år siden.
- Hvor en større andel af nyuddannede lærere end tidligere tilvælger folkeskolen, falder andelen markant blandt dem, der har haft deres lærereksamen i over fem år.
- Det voksende fravalg af folkeskolen rammer geografisk skævt. F.eks. arbejder knap 2 ud af 3 læreruddannede i Københavns omegn i folkeskolen, hvorimod det er under halvdelen på Bornholm.

Analysen er lavet i samarbejde med Danmarks Lærerforening.

AE har i samarbejde med Danmarks Lærerforening (DLF) undersøgt, hvor mange læreruddannede, der er uden for folkeskolen. Vi har set på, hvor mange lønmodtagere og ledige med en læreruddannelse som højest fuldførte uddannelse, der altså ikke er ansat i folkeskolen. Fokus i analysen er, hvorvidt de læreruddannede er ansat uden for den kommunale folkeskole - i de private grundskoler helt uden for grundskolen, eller om de er ledige.

I første del af analysen fokuseres der på udviklingen i personer med en læreruddannelse som højest fuldførte uddannelse fordelt efter type af arbejdsplads fra 2012 til 2020. Der ses på hvorvidt de læreruddannede er ansat i folkeskolen (dvs. kommunale grundskoler), på private skoler, uden for private eller kommunale grundskoler, eller om de er ledige.¹

I anden del af analysen kigges der nærmere på de personer, der har en læreruddannelse som højest fuldførte uddannelse, men som ikke arbejder i folkeskolen, fordelt på en række baggrundsparemetre.

Første del: læreruddannede fordelt på type af arbejdsplads

Følgende afsnit viser udviklingen i antallet af lønmodtagere og ledige, der har en læreruddannelse som højest fuldførte uddannelse fordelt på type af arbejdsplads. Der ses på udviklingen fra 2012 til 2020.

Mere om metoden i Boks 1.

I 2020 var der ca. 69.800 lønmodtagere og 1.400 ledige, der havde en læreruddannelse som højest fuldførte uddannelse. Det fremgår af Tabel 1. Ud af de i alt godt 71.200 læreruddannede personer på arbejdsmarkedet i 2020 var knap 42.800 ansat i folkeskolen, og godt 28.400 uden for folkeskolen.

Siden 2012 er antallet af læreruddannede i folkeskolen faldet med knap 5.500 personer. Omvendt er antallet af læreruddannede ansat i de private grundskoler steget med over 1.500 personer. Det samlede antal af læreruddannede på arbejdsmarkedet er i alt faldet med lige under 5.000 personer siden 2012.

TABEL 1

Knap 5.500 færre læreruddannede i folkeskolen på otte år

Tabellen viser antallet af personer med en læreruddannelse som højest fuldførte uddannelse fordelt på type af arbejdsplads.

Antal personer	2012	2014	2016	2018	2019	2020	Ændring
Folkeskolen	48.270	47.270	45.770	44.460	43.420	42.780	-5.490
Uden for folkeskole, i alt	27.820	26.930	27.440	27.700	28.350	28.350	530
Uden for grundskoler i kommuner eller privat regi	17.780	17.150	17.160	16.860	17.010	16.920	-860
Private grundskoler	8.540	8.820	9.270	9.750	9.980	10.080	1.540
Ledig	1.500	960	1.010	1.090	1.360	1.350	-150
Total	76.090	74.200	73.210	72.160	71.760	71.130	-4.960

Anm.: *i kommuner eller privat regi

Tablet: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata

Læreruddannede uden for folkeskolen består af læreruddannede, der arbejder i private grundskoler eller

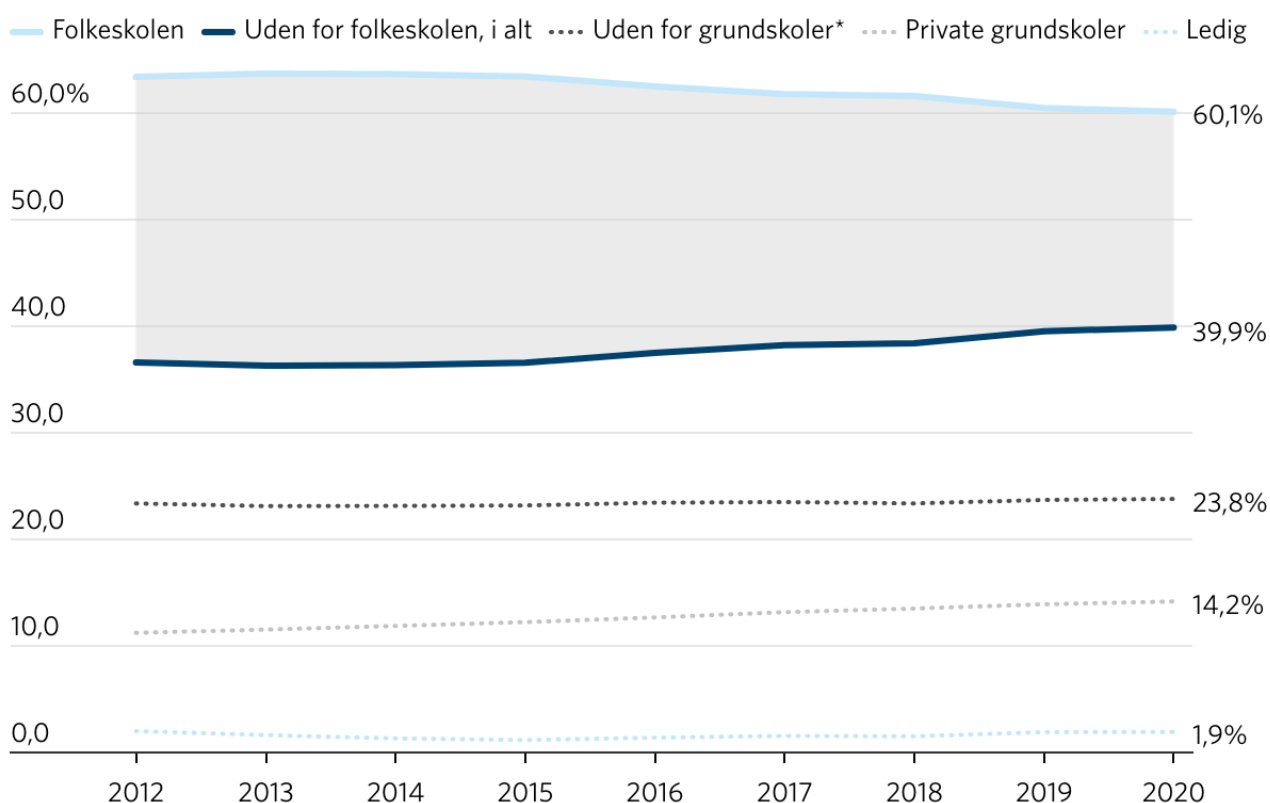
uden for grundskoler uanset sektor samt ledige. Disse står tilsammen for 39,9 pct. af alle læreruddannede i 2020, hvilket er en stigning på 3,3 procentpoint ift. 2012.

Med andre ord: 4 ud af 10 læreruddannede på arbejdsmarkedet arbejder ikke i folkeskolen. Godt 14 pct. arbejder i private grundskoler, knap 24 pct. helt uden for grundskolen, mens lige under 2 pct. af de læreruddannede er ledige.

FIGUR 1

4 ud af 10 læreruddannede arbejder nu uden for folkeskolen

Figuren viser udviklingen i andelen af personer med en læreruddannelse som højest fuldførte uddannelse fordelt på type af arbejdsplads siden 2012.

Anm.: * i kommuner eller privat regi

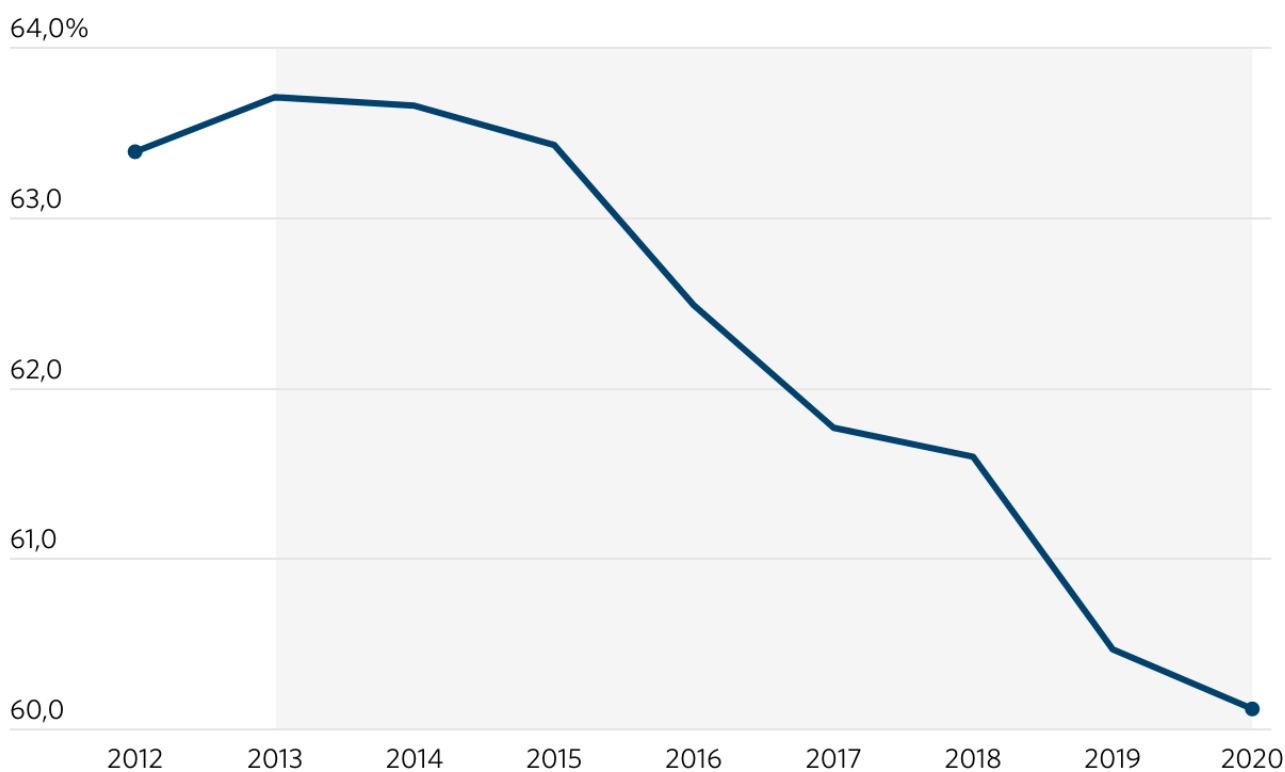
Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata

Særligt siden 2014 har den faldende andel af læreruddannede i folkeskolen taget fart. Det fremgår af Figur 2. Andelen af læreruddannede, der arbejder i folkeskolen, er siden da faldet med knap 4 procentpoint. Fra 63,7 pct. i 2014 til 60,1 pct. i 2020.

FIGUR 2

Andelen af læreruddannede, der arbejder i folkeskolen, er faldet hvert år siden 2013

Figuren viser andelen af personer med en læreruddannelse som højest fuldførte uddannelse, der arbejder i folkeskolen, fra 2012 til 2020

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata.

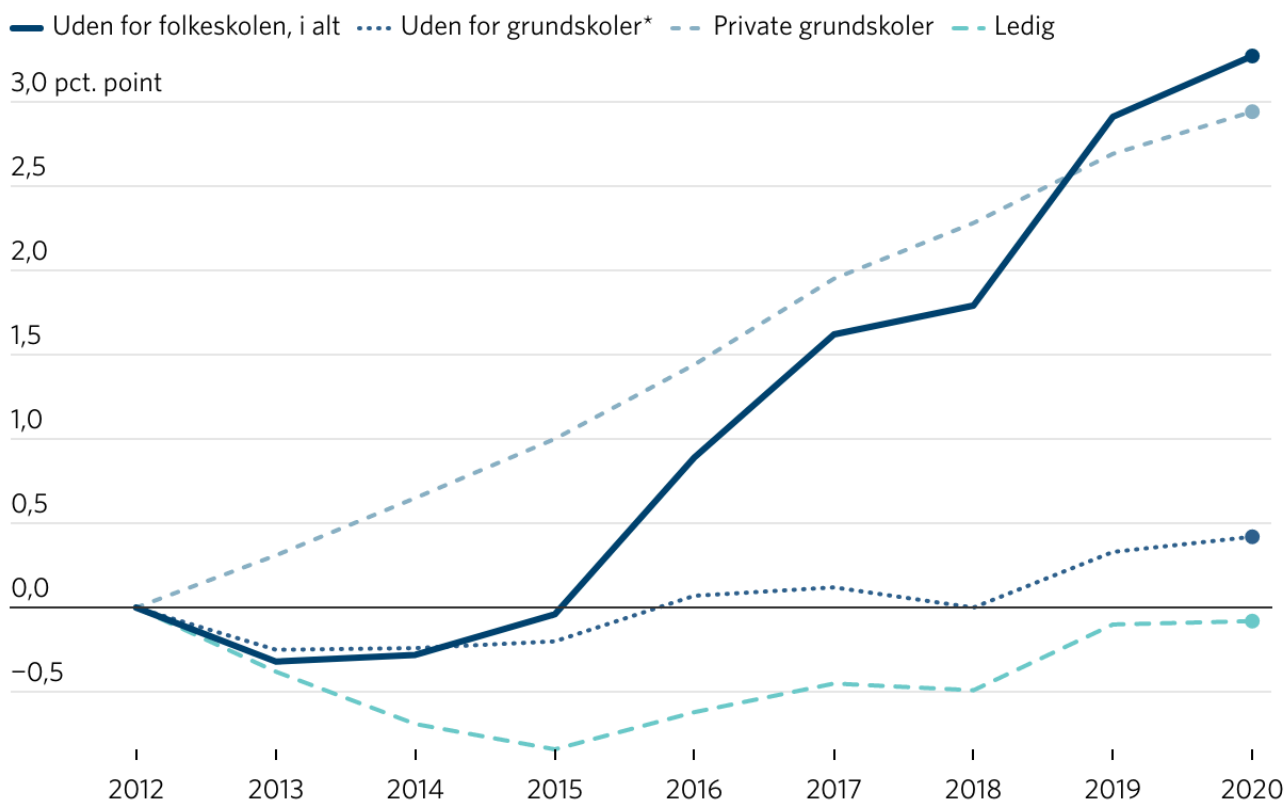
Den voksende andel af læreruddannede uden for folkeskolen kan primært forklares med en stadig større andel af læreruddannede i private grundskoler.

Andelen af læreruddannede uden for folkeskolen er som beskrevet vokset med 3,3 procentpoint. Heraf skyldes 2,9 procentpoint stigningen i læreruddannede, der arbejder i private grundskoler. Det ses af Figur 3. Kun 0,4 procentpoint skyldes en voksende andel af læreruddannede helt uden for grundskolen. Over hele perioden ses det, at ledigheden har været relativ stabil på et lavt niveau.

FIGUR 3

Andelen af læreruddannede i private grundskoler er steget

Figuren viser udviklingen i andelen personer med en læreruddannelse som højest fuldførte uddannelse fordelt på type af arbejdsplads. Her kun dem uden for folkeskolen i procentpoint siden 2012.

Anm.: *I kommuner eller privat regi

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata.

Tabel 2 og 3 viser antallet af læreruddannede i 2020 fordelt efter typer af arbejdsplads, samt hvor længe de har haft deres eksamen. Tabel 4 viser udviklingen ift. 2012 i procentpoint.

Læreruddannede uden for folkeskolen, der har haft deres eksamen i mere end 15 år, udgør knap 17.100 personer eller mere end 6 ud af 10 af de ca. 28.400 læreruddannede uden for folkeskolen, jf. Tabel 2. Det svarer til 43,3 pct. af de i alt 39.400 læreruddannede, der har haft deres eksamen i mere end 15 år. Det er en større andel end for nogen anden anciennitetsgruppe, jf. Tabel 3. Med andre ord er det dem med mere end 15 års anciennitet, hvor relativt flest arbejder uden for folkeskolen.

Over 17.000 læreruddannede uden for folkeskolen har været uddannet i mere end 15 år

Tabellen viser personer med en læreruddannelse som højest fuldførte uddannelse fordelt efter type af arbejdsplads, samt hvor længe de har haft deres eksamen. 2020.

Antal personer (2020)	< 1 år	1-2 år	3-4 år	5-14 år	>15 år
Folkeskolen	1.190	2.370	2.540	14.340	22.340
Uden for folkeskolen, i alt	710	1.250	1.240	8.140	17.060
- Uden for grundskoler*	260	440	480	4.300	11.460
- Private grundskoler	290	650	650	3.440	5.050
- Ledig	160	160	110	400	550
Total	1.900	3.620	3.780	22.480	39.400

Anm.: *i kommuner eller privat regi

Tabel: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata

Det ses yderligere, at ledigheden for de relativt nyuddannede, altså ledigheden for personer, der har haft læreruddannelsen i mindre end 1 år, er markant højere end blandt andre anciennitetsgrupper. Hele 8,4 pct. af de nyuddannede er ledige, mod kun 1,4 pct. af personer, der har haft læreruddannelsen i mere end 15 år.

Overordnet ses ledigheden at være faldende i takt med stigende anciennitet – altså desto længere man har haft sin læreruddannelse, jo lavere er risikoen for ledighed.

Kun 57 procent af læreruddannede, der har været uddannet i mere end 15 år, arbejder i folkeskolen

Tabellen viser personer med en læreruddannelse som højest fuldførte uddannelse fordelt efter type af arbejdsplads, samt hvor længe de har haft deres eksamen. 2020.

Pct.	< 1 år	1-2 år	3-4 år	5-14 år	>15 år
Folkeskolen	62,6	65,5	67,2	63,8	56,7
Uden for folkeskolen, i alt	37,4	34,5	32,8	36,2	43,3
- Uden for grundskoler*	13,7	12,2	12,7	19,1	29,1
- Private grundskoler	15,3	18,0	17,2	15,3	12,8
- Ledig	8,4	4,4	2,9	1,8	1,4
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Anm.: i kommuner eller privat regi

Tabel: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata

Tabel 4 viser, at personer, der har haft læreruddannelsen i mere end 5 år, i stigende grad fravælger folkeskolen. For personer, der har haft læreruddannelsen mellem 5 og 14 år, var der i 2020 6,4 procentpoint færre, der arbejdede i folkeskolen end i 2012. For personer, der har haft læreruddannelsen i mere end 15 år, var det 2,5 procentpoint færre.

Samtidigt ses det, at de relativt nyuddannede i højere grad end før tilvælger folkeskolen. Både for personer, der har haft læreruddannelsen mellem 1 og 2 år, og personer der har haft læreruddannelsen i under 1 år, var der 7,7 procentpoint flere i folkeskolen i 2020 end i 2012.

Nyuddannede tilvælger folkeskolen - ældre forlader den

Tabellen viser udviklingen i andelen for personer med en læreruddannelse som højest fuldførte uddannelse fordelt efter type af arbejdsplads, samt hvor længe de har haft deres eksamen fra 2012 til 2020.

Procentpoint (2020-2012)	< 1 år	1-2 år	3-4 år	5-14 år	>15 år
Folkeskolen	+7,7	+7,7	-1,0	-6,4	-2,5
Uden for folkeskolen, i alt	-7,7	-7,7	+1,0	+6,4	+2,5
- Uden for grundskoler*	-6,7	-7,8	-1,2	+3,0	-1,2
- Private grundskoler	+0,6	-0,2	+2,2	+3,4	+3,6
- Ledig	-1,5	+0,3	-0,0	-0,1	+0,1

Anm.: *i kommuner eller privat regi

Tabel: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata

Tabel 5 og 6 samt Figur 4, viser udviklingen i læreruddannede fordelt efter type af arbejdsplads, samt hvordan uddannelsen er fuldført. Langt hovedparten af de læreruddannede har taget deres uddannelse i ordinært regi, dvs. som en fuldtidsuddannelse. Men ca. 4.700 ud af de i alt ca. 71.200 læreruddannede i 2020 har taget deres læreruddannelse uden for det ordinære uddannelsessystem, dvs. primært gennem voksen- og efteruddannelsessystemet (VEUV m.m.). Lærere uddannet fra VEUV-systemet betegnes ofte om meritlærere.

Antallet, der har taget læreruddannelsen uden for det ordinære uddannelsessystem, har været voksende fra godt 3.900 i 2012 til knap 4.700 i 2020, hvilket svarer til en stigning på 19,7 pct. Dette er modsat tendensen i antallet af ordinært uddannede lærere, der i samme periode er faldet fra godt 72.200 i 2012 til knap 66.500 i 2020. Udviklingen har betydet, at andelen af læreruddannede fra VEUV-systemet er gået fra at udgøre 5,1 pct. til 6,6 pct. af de læreruddannede fra 2012 til 2020.

Knap 6.000 færre i folkeskolen med en ordinær læreruddannelse siden 2012

Tabellen viser personer med en læreruddannelse som højest fuldførte uddannelse fordelt på type af arbejdsplads og uddannelse.

Antal personer	Ordinær læreruddannelse			VEUV m.m.		
	2012	2016	2020	2012	2016	2020
Folkeskolen	45.800	42.930	40.010	2.470	2.840	2.770
Uden for folkeskolen, i alt	26.440	25.830	26.480	1.440	1.650	1.910
- Uden for grundskoler*	16.910	16.100	15.670	890	1.080	1.260
- Private grundskoler	8.200	8.810	9.550	350	470	530
- Ledig	1.330	920	1.260	200	100	120
Total	72.240	68.760	66.490	3.910	4.490	4.680

Anm.: *i kommuner eller privat regi

Tabel: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata

De læreruddannede, der er uddannet uden for det ordinære uddannelsessystem, skiller sig særligt ud på ledigheden. Det ses f.eks., at ledigheden blandt personer med en VEUV m.m. ligger på 2,6 pct. i 2020, mod 1,9 pct. for personer med en ordinær læreruddannelse.

Læreruddannede med en VEUV-uddannelse er mere tilbøjelige til at arbejde helt uden for grundskolen

Tabellen viser personer med en læreruddannelse som højst fuldførte uddannelse fordelt på type af arbejdsplads og uddannelse.

Pct.	Ordinær læreruddannelse			VEUV m.m.		
	2012	2016	2020	2012	2016	2020
Folkeskolen	63,4	62,4	60,2	63,2	63,3	59,2
Uden for folkeskolen, i alt	36,6	37,6	39,8	36,8	36,7	40,8
- Uden for grundskoler*	23,4	23,4	23,6	22,8	24,1	26,9
- Private grundskoler	11,4	12,8	14,4	9,0	10,5	11,3
- Ledig	1,8	1,3	1,9	5,1	2,2	2,6
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Anm.: *i kommuner eller privat regi

Tablet: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata

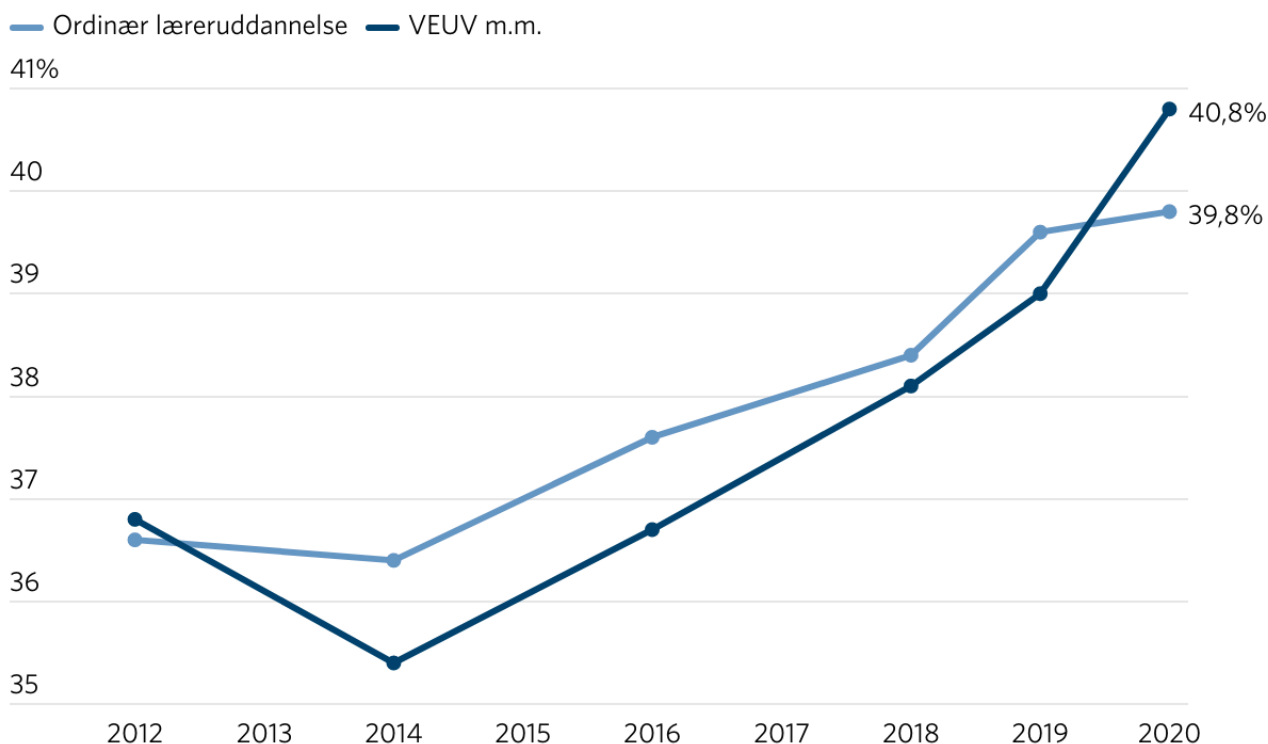
Derudover var personer med en VEUV m.m. i 2020 mere tilbøjelige til at arbejde uden for folkeskolen end personer med en ordinær læreruddannelse.

Figur 4 viser tydeligt, at tendensen blandt de to grupper har været grundlæggende ens i perioden fra 2012 til 2020. Der er endda flere år, hvor en større andel af de ordinært læreruddannede har arbejdet uden for folkeskolen. Kun i 2012 og 2020 forholder det sig anderledes.

FIGUR 4

En større andel af dem med VEUV-uddannelser fravælger folkeskolen

Figuren viser andelen af personer med en læreruddannelse som højst fuldførte uddannelse uden for folkeskolen i alt over tid efter type af uddannelse.

Anm.: Bemærk, at der ikke er data for 2013, 2015, 2017.

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata

Tabel 7 og 8 samt Figur 5 viser udviklingen i læreruddannede fordelt efter type af arbejdsplads og køn. Af Tabel 7 fremgår det, at der i 2020 var knap dobbelt så mange læreruddannede kvinder som mænd på arbejdsmarkedet. Ud af de i alt knap 46.500 læreruddannede kvinder i 2020 arbejdede over 29.300 i folkeskolen.

For de godt 24.700 læreruddannede mænd i 2020 arbejdede knap 11.300 uden for folkeskolen. Antallet af mænd uden for folkeskolen er faldet med 350 personer siden 2012. Dette skal dog ses i sammenhæng med, at det samlede antal af læreruddannede mænd er faldet med knap 2.400 personer. Kort sagt er andelen af mænd uden for folkeskolen steget, selvom antallet er faldet.

Markant flere læreruddannede kvinder

Personer med en læreruddannelse som højest fuldførte uddannelse fordelt på type af arbejdsplads og køn.

Antal personer	Kvinder			Mænd		
	2012	2016	2020	2012	2016	2020
Folkeskolen	32.780	31.350	29.320	15.490	14.420	13.460
Uden for folkeskolen, i alt	16.260	16.290	17.130	11.610	11.180	11.260
- Uden for grundskoler*	9.990	9.880	9.960	7.810	7.290	6.970
- Private grundskoler	5.250	5.750	6.300	3.290	3.530	3.780
- Ledig	1.020	660	870	510	360	510
Total	49.040	47.640	46.450	27.100	25.600	24.720

Anm.: *i kommuner eller privat regi

Tabel: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata

En større andel af læreruddannede mænd end kvinder valgte i 2020 at arbejde helt uden for både de kommunale og private grundskoler. Blandt mænd er andelen 28,2 pct. Det fremgår af Tabel 8. Blandt de læreruddannede kvinder var det en noget mindre andel, 21,4 pct.

I 2020 arbejdede mere end 3 ud af 4 læreruddannede kvinder (76,7 pct.), i grundskolen samlet set, heraf 63,1 pct. i folkeskolen og 13,6 pct. i private grundskoler. Andelen af mænd i grundskolen var i samme år 7,0 procentpoint mindre end for de læreruddannede kvinder. Dvs. kun knap 7 ud af 10 læreruddannede mænd (69,7 pct.) arbejdede i 2020 i grundskolen, heraf 54,5 pct. i folkeskolen og 15,3 pct. i private grundskoler.

TABEL 8

Knap halvdelen af læreruddannede mænd arbejder uden for folkeskolen

Personer med en læreruddannelse som højest fuldførte uddannelse fordelt på arbejdssted og køn.

Pct.	Kvinder			Mænd		
	2012	2016	2020	2012	2016	2020
Folkeskolen	66,8	65,8	63,1	57,2	56,3	54,4
Uden for folkeskolen, i alt	33,2	34,2	36,9	42,8	43,7	45,6
- Uden for grundskoler*	20,4	20,7	21,4	28,8	28,5	28,2
- Private grundskoler	10,7	12,1	13,6	12,1	13,8	15,3
- Ledig	2,1	1,4	1,9	1,9	1,4	2,1
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Anm.: *i kommuner eller privat regi

Tabel: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd• Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata

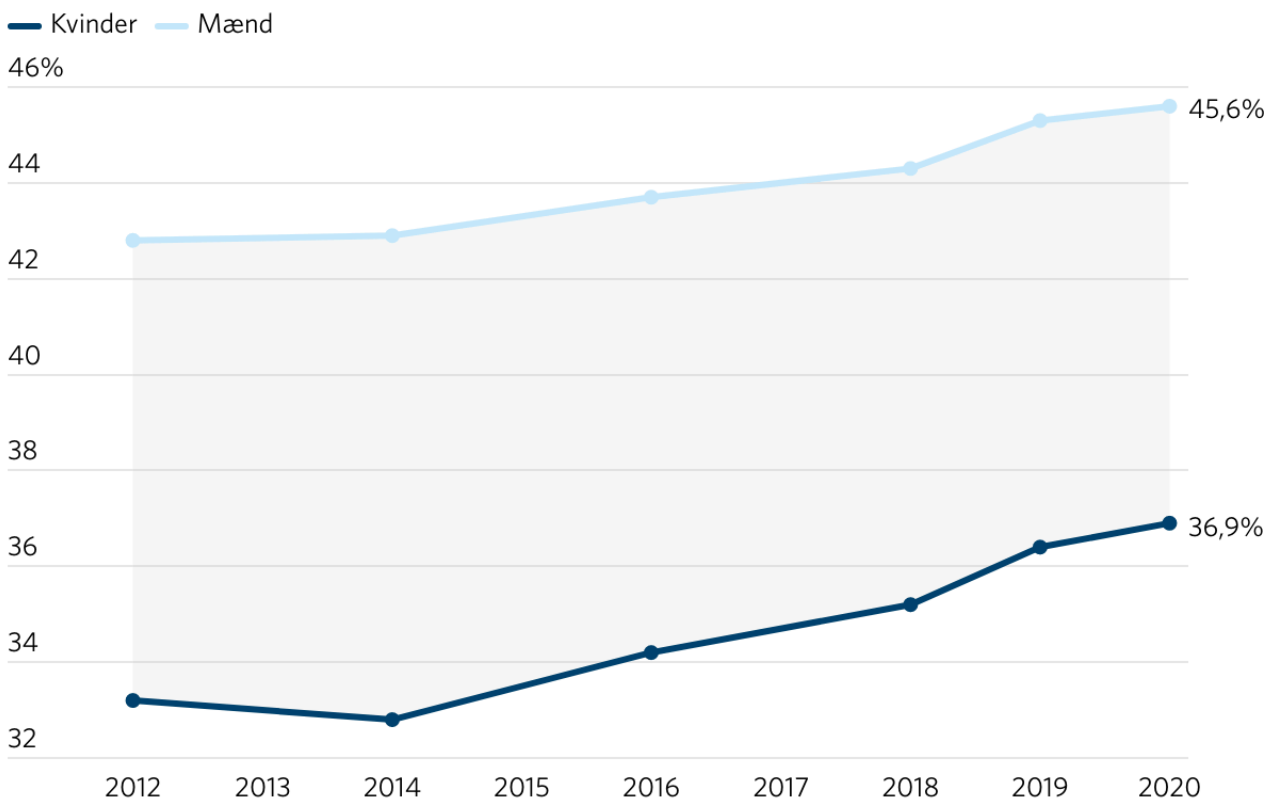
Over tid ses det, at både mænd og kvinder i stigende grad har valgt folkeskolen fra. I 2012 arbejdede 57,2 pct. af de læreruddannede mænd og 66,8 pct. af de læreruddannede kvinder i folkeskolen. I 2020 var disse andele faldet til hhv. 54,4 pct. og 63,1 pct., jf. Tabel 8.

Gabet mellem andelen af mænd og kvinder uden for folkeskolen faldt i perioden med 1 procentpoint, fra 9,7 procentpoint til 8,7 procentpoint. Deraf følger det, at den fælles flugt fra folkeskolen har været en smule mere markant blandt læreruddannede kvinder.

FIGUR 5

Både mænd og kvinder fravælger i stigende grad folkeskolen

Personer med en læreruddannelse som højest fuldførte uddannelse fordelt efter andelen, der arbejder uden for folkeskolen og køn.

Anm.: Bemærk, at der ikke er data for 2013, 2015, 2017.

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata.

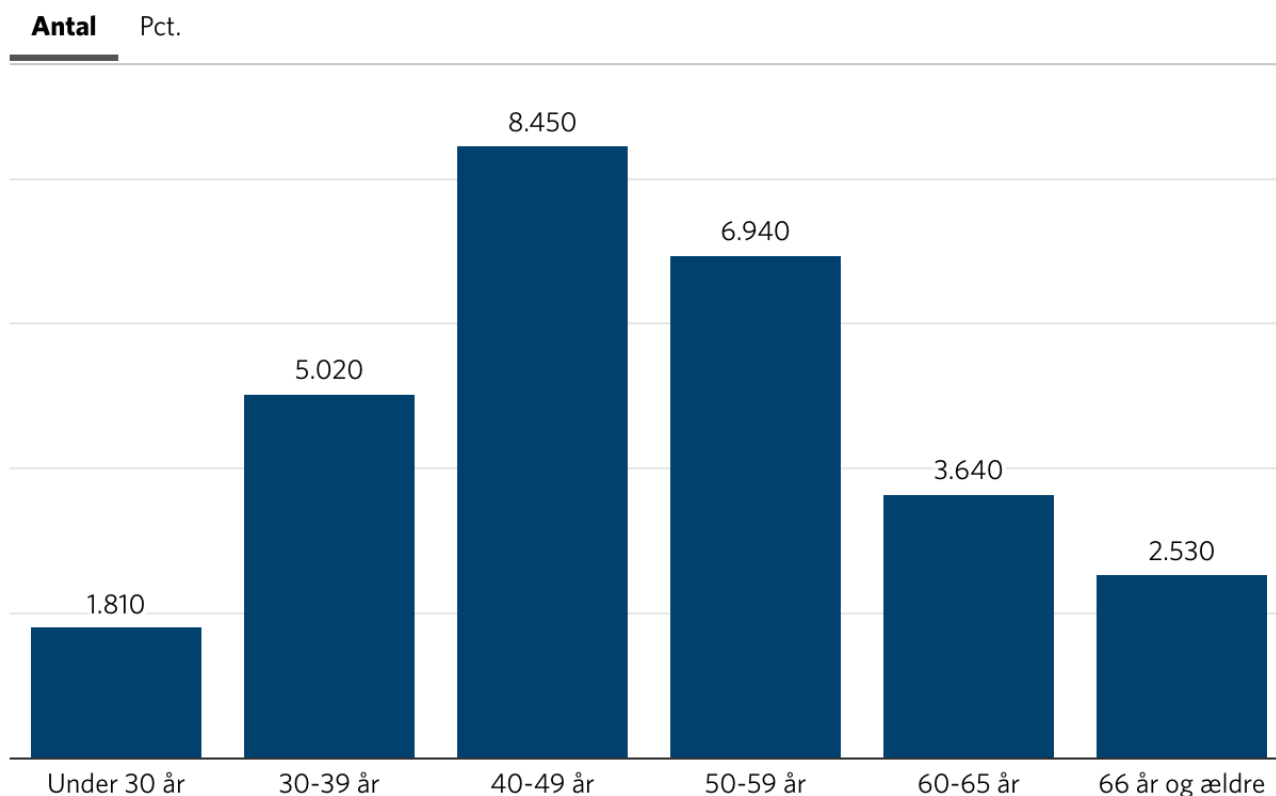
Anden del: karakteristik af læreruddannede uden for folkeskolen

Følgende afsnit fokuserer på personer med en læreruddannelse som højeste fuldførte uddannelse, der arbejder uden for folkeskolen.

Figur 6 viser de knap 28.400 læreruddannede, der i 2020 arbejder uden for folkeskolen fordelt på alder. Lige under 54 pct. af de læreruddannede uden for folkeskolen er under 50 år. De fleste er i aldersgruppen 40-49 år (knap 8.500 personer). Derudover er mere end 1 ud af 5 læreruddannede uden for folkeskolen over 60 år. Knap 9 pct. er 66 år eller ældre.

54 procent af læreruddannede uden for folkeskolen er under 50 år

Personer med en læreruddannelse som højest fuldførte uddannelse, der arbejder uden for folkeskolen fordelt på alder.

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata

Tabel 9 viser branchefordelingen for de læreruddannede uden for folkeskolen. Af de ca. 28.400 læreruddannede uden for folkeskolen i 2020 arbejdede langt størstedelen i to brancher. Knap 11.000 arbejdede i offentlig administration, undervisning og sundhed (der b.la. dækker over administration, gymnasier, erhvervsskoler og voksenundervisning), og godt 10.000 arbejdede i de private grundskoler. Det svarer til hhv. 37,8 pct. og 35,5 pct.

Siden 2012 er der dog sket en markant udvikling i de to nævnte brancher. Fra 2012 til 2020 er andelen af læreruddannede uden for folkeskolen, der arbejder i offentlige administration, undervisning og sundhed, faldet med 5,6 procentpoint. Andelen, der arbejder i private grundskoler, er i samme periode steget med 4,8 procentpoint. Således er det nu mere end hver tredje læreruddannet uden for folkeskolen, der arbejder i de private grundskoler.

Læreruddannede uden for folkeskolen fravælger i stigende grad offentlig administration, undervisning og sundhed

Personer med en læreruddannelse som højest fuldførte uddannelse, der arbejder uden for folkeskolen fordelt på brancher.

	Antal		Pct.	
	2012	2020	2012	2020
Offentlig administration, undervisning og sundhed	12.100	10.720	43,4	37,8
Private grundskoler	8.550	10.080	30,7	35,5
Kultur, fritid og anden service	1.930	2.040	6,9	7,2
Ledig	1.530	1.370	5,5	4,8
Handel og transport mv.	1.180	1.300	4,2	4,6
Erhvervsservice	960	1.120	3,4	3,9
Information og kommunikation	650	550	2,3	1,9
Industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed	410	480	1,5	1,7
Ejendomshandel og udlejning	190	220	0,7	0,8
Finansiering og forsikring	210	210	0,8	0,7
Bygge og anlæg	110	200	0,4	0,7
Landbrug, skovbrug og fiskeri	70	100	0,3	0,4
Total	27.890	28.390	100,0	100,0

Tabel: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata.

Tabel 10 viser læreruddannede fordelt efter type af arbejdsplads og bopælslandsdel i 2020. Tabellen tegner et tydeligt billede: landsdelene rammes forskelligt af den voksende andel af læreruddannede uden for folkeskolen.

I Københavns Omegn og i Østsjælland er det kun lige over en tredjedel af de læreruddannede, der arbejder uden for folkeskolen. Men i 5 af 11 landsdele arbejder mere end 40 pct. uden for folkeskolen. I Vest- og Sydsjælland er det 44,1 pct. og på Bornholm er det mere end halvdelen.

I Københavns omegn arbejder knap to tredjedele læreruddannede i folkeskolen - på Bornholm er det under halvdelen

Andelen af personer med en læreruddannelse som højest fuldførte uddannelse fordelt på type af arbejdsplads og bopæl i antal og procent.

2020	Antal		Pct.	
	Folkeskolen	Uden for folkeskolen, i alt	Folkeskolen	Uden for folkeskolen, i alt
Københavns omegn	3.120	1.750	64,1	35,9
Østsjælland	1.840	1.050	63,7	36,3
Nordjylland	4.900	2.890	62,9	37,1
Vestjylland	3.710	2.300	61,7	38,3
Byen København	5.200	3.230	61,7	38,3
Sydjylland	5.780	3.730	60,8	39,2
Østjylland	7.010	4.860	59,1	40,9
Nordsjælland	2.910	2.080	58,3	41,7
Fyn	3.930	2.930	57,3	42,7
Vest- og Sydsjælland	4.150	3.280	55,9	44,1
Bornholm	230	270	46,0	54,0
I alt	42.780	28.370	60,1	39,9

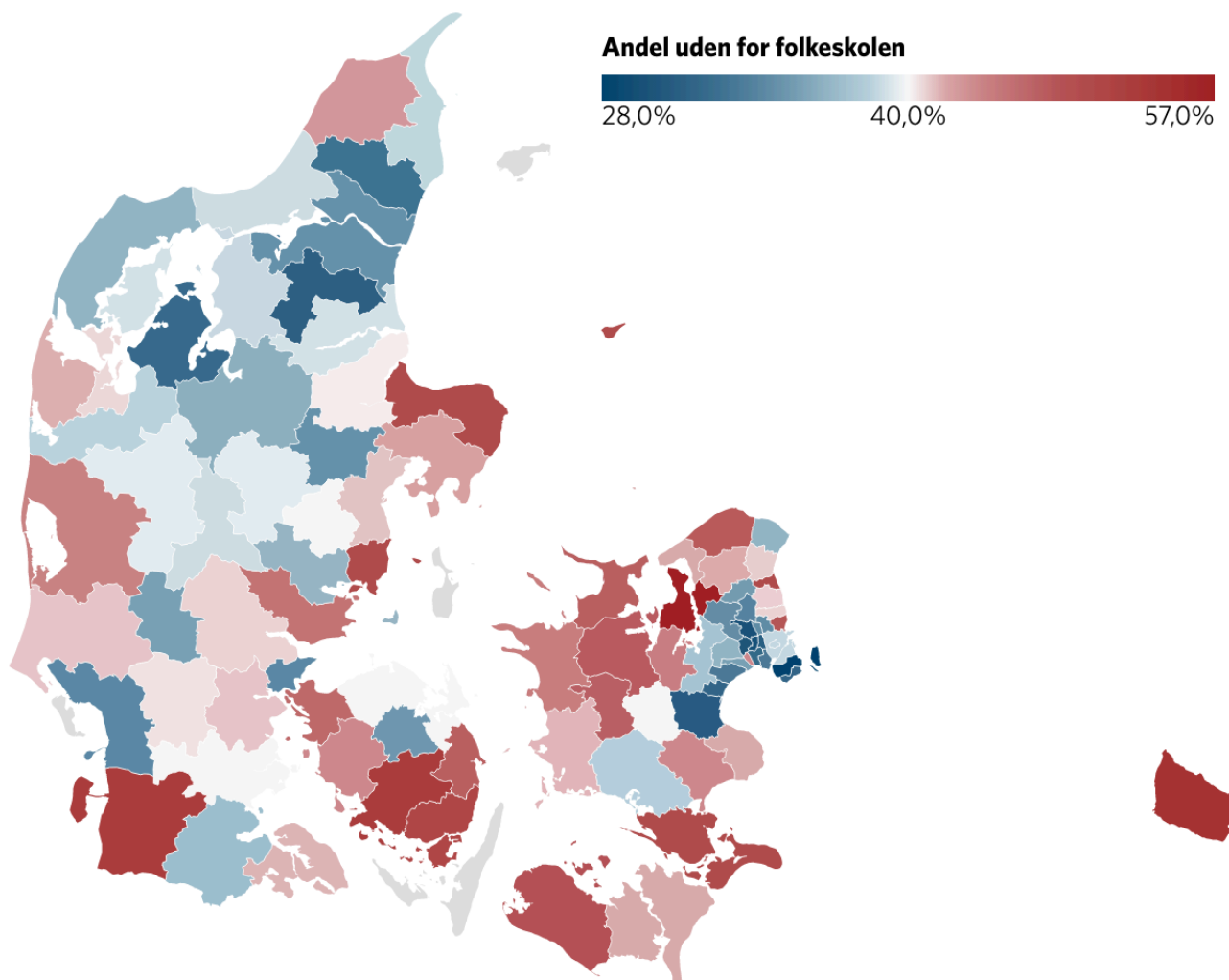
Tabel: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata

Figur 7 viser andelen af personer med en læreruddannelse som højest fuldførte uddannelse, der arbejder uden for folkeskolen fordelt efter bopælskommune i 2020. Bilagstabel 4 viser andelen i hhv. 2012 og 2020 samt ændringen fordelt på kommuner i procentpoint.

Figur 8 viser, at andelen af læreruddannede, der arbejder uden for folkeskolen, er vokset i 78 kommuner fra 2012 til 2020. I 2012 var der ikke en eneste kommune, hvor mindst halvdelen af de læreruddannede arbejdede uden for folkeskolen. I 2020 var der 9.

I ni kommuner arbejder mindst halvdelen af de læreruddannede uden for folkeskolen (2020)

Andelen af personer med en læreruddannelse som højest fuldførte uddannelse i 2020, der arbejder uden for folkeskolen fordelt efter kommune.

Kort: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata

Frederikssund Kommune er den kommune, hvor flest (56,9 pct.) læreruddannede står uden for folkeskolen i 2020. Frederikssund Kommune er samtidigt også dér, hvor der er sket den største ændring ift. 2012 - hele 26,5 procentpoint flere står i 2020 uden for folkeskolen end i 2012.

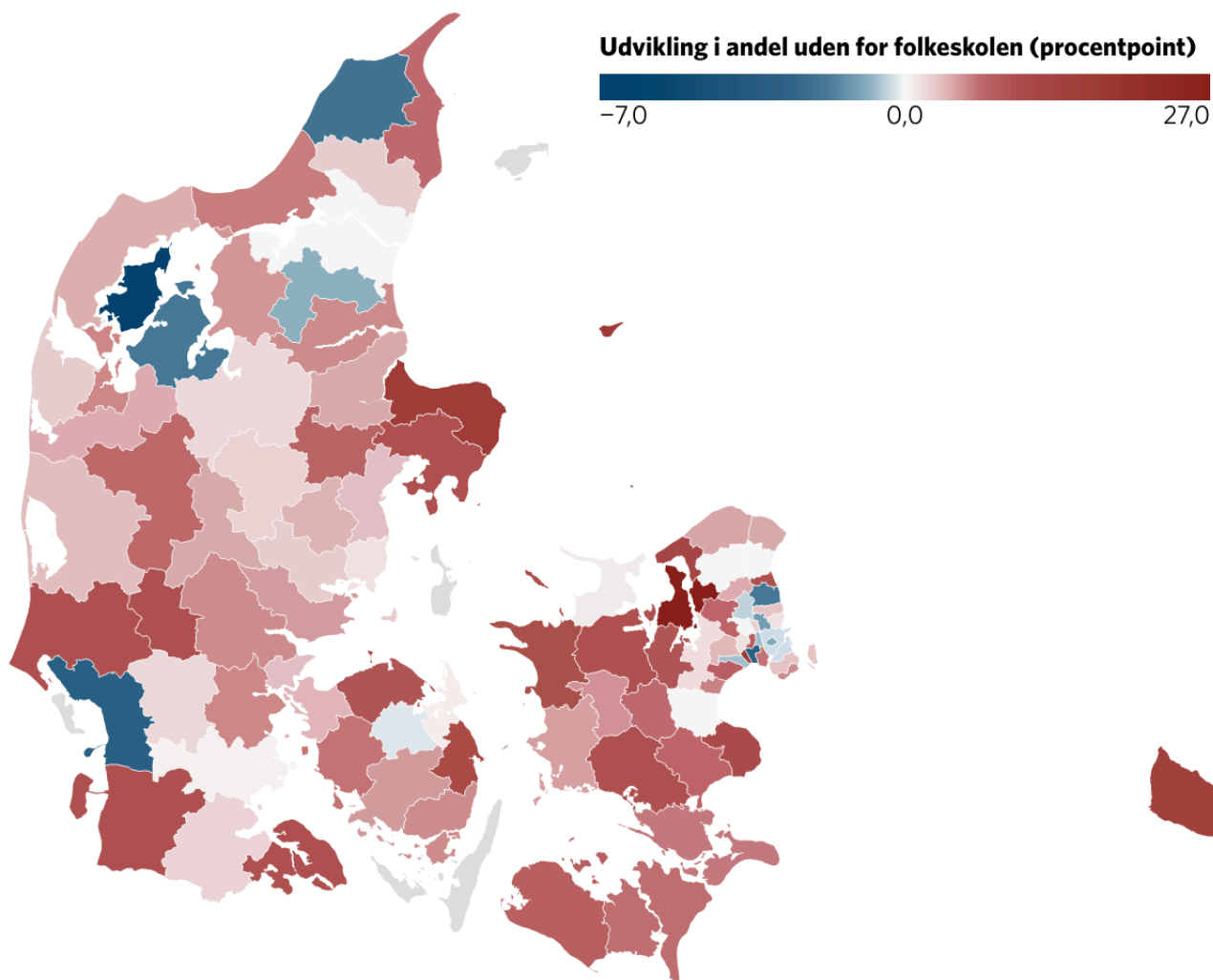
I den anden ende, blandt kommunerne hvor kun en lille andel står uden for folkeskolen, finder man primært de Københavnske forstadskommuner. Både i 2012 og 2020 ses det, at de læreruddannede bosat i disse kommuner i højere grad end i resten af landet arbejder i folkeskolen. I 2012 var kommunen med

færrest læreruddannede uden for folkeskolen Glostrup Kommune med 22,2 pct. I 2020 er det Tårnby kommune, hvor kun godt 1 ud af 4 (28,1 pct.) af de læreruddannede arbejder uden for folkeskolen.

FIGUR 8

Andelen af læreruddannede, der arbejder i folkeskolen, er faldet i 78 kommuner siden 2012

Andelen af personer med en læreruddannelse som højest fuldførte uddannelse, der arbejder uden for folkeskolen fordelt efter kommune.

Anm.: Fanø, Langeland, Læsø, Samsø og Ærø analyseret i en separat kategori ("Andre kommuner"). På tværs af disse kommuner faldt andelen, der arbejder i folkeskolen med ca. 5 pct. point.

Kort: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata

Boks 1. Sådan har vi gjort

I analysen har vi undersøgt, hvor mange med en læreruddannelse som højeste fuldførte uddannelse, der arbejder hhv. i folkeskolen og uden for folkeskolen eller er ledige.

Analysen indeholder lønmodtagere, der 2012-2020 havde en uddannelse som lærer som højest fuldførte uddannelse i året. Analysen indeholder yderligere ledige fundet i DREAM-registeret, der pr. den sidste uge i november fra 2012-2020 også blandt personer, der havde en uddannelse som lærer som højest fuldførte uddannelse i året.

Alle med en læreruddannelse som højest fuldførte uddannelse, der har bopæl i Danmark per 1. januar 2013-2021 er medtaget i analysen. Uddannelsesoplysningerne er fra 1. oktober i året. Det betyder, at analysen blandt personer med en læreruddannelse i november 2020, bygger på uddannelsesoplysninger indhentet fra 1. oktober 2020 for personer, der samtidig bor i Danmark 1. januar 2021.

Det er valgt at benytte Danmarks Statistiks mål for højest fuldførte uddannelse. Dette betyder, at akademikere, der har taget en meritlæreruddannelse, udelukkes fra analysen, idet deres højest fuldførte uddannelse dermed ikke er læreruddannelsen. Personer, der forud for deres læreruddannelse har taget en uddannelse inden for samme hovedgruppe som læreruddannelsen, indgår dog stadig, idet det er den nyeste uddannelse, der fremgår, hvis man har flere inden for samme hovedgruppe og med samme længde på uddannelsen.

Analysen indeholder derudover oplysninger om alder og bopælskommune, dateret 1. januar 2013-2021, samt oplysninger om branche fra registeret over lønmodtagerbeskæftigelsen, dateret til november for hvert af årene i perioden 2012-2020.

Tallene for, hvor længe læreruddannede har haft deres eksamen er opgjort i hele år. Har en læreruddannet person haft sin eksamen i 20,9 år, vil det i analysen fremgå som 20 år.

Mht. personer med mere end én beskæftigelsesstatus er der prioriteret i følgende rækkefølge:

- 1 Lærere i lønmodtagerjob
- 2 Lærere uden lønmodtagerjob, men bruttoledig

Registeret over beskæftigelse for lønmodtagere indeholder oplysninger om alle lønmodtageransættelser i den pågældende periode. For lærere i lønmodtagerjob er der i analysen kun medtaget én ansættelse pr. person, sådan at ansættelser i kommunale grundskoler er prioriteret højst uanset timetal, dernæst ansættelse i private grundskoler og som laveste prioritet ansættelser uden for grundskolen. Har en person flere ansættelser af samme type, er det arbejdssted, hvor vedkommende har arbejdet flest timer i november i året, der er medtaget i analysen.

Personer ansat i regionale grundskoler m.m. er inkluderet i gruppen af personer uden for grundskoler i kommuner eller privat regi.

Lønmodtagere, hvor vedkommende har arbejdet i nul timer i løbet af november, eller personer hvor Danmarks Statistik ikke har oplysninger om branche, er ikke medtaget i analysen.

Uddannelser, der indgår i analysen, som ifølge Danmarks Statistik er en "folkeskolelæreruddannelse", er defineret som mellemgruppe 502020, der indeholder:

- Folkeskolelærer, prof. bachelor, 5440
- Den frie læreruddannelse, 5441
- Speciallærer, 8440
- Prakticlærer til læreruddannelsen, diplomuddannelse, 8445
- Folkeskolelærer, årskursus, 9030

"Grundskolen" er ansættelser i følgende brancher:

- Førskoleundervisning (127-gruppering: "Grundskole"), 851000
- Folkeskoler o.lign. (127-gruppering: "Grundskole"), 852010
- Specialskoler for handicappede (127-gruppering: "Grundskole"), 852020
- Ungdoms- og efterskoler (127-gruppering: "Gymnasier og erhvervsfaglige udd."), 853110

Yderligere er arbejdsstedets sektorkode anvendt til at afgrænse, hvorvidt man er ansat i en privat eller kommunal grundskole. Private grundskoler er defineret som grundskoler jf. branchekoderne ovenfor samt enten i sektor "Private virksomheder" eller i "Private nonprofitorganisationer".

Grundet Danmarks Statistiks diskretionshensyn må celler med få personer ikke offentliggøres. I nogle tabeller er små kommuner o.l. derfor ikke medtaget, eller der er anvendt en bredere gruppering. Alle tal er afrundet til nærmeste hele 10'er, og procenter er beregnet på baggrund heraf. Summer kan afvige på tværs af tabeller pga. afrunding.

Selvstændige

Som en følsomhedsanalyse har vi set på antallet af selvstændige pba. Danmarks Statistiks RAS-opgørelse, der angiver den socioøkonomiske status for den enkeltes arbejdsmarkedstilstand. Selvstændige er dog udelukkende inkluderet som en særskilt gruppe. Dvs. de indgår ikke i selve analysen med lønmodtagere og ledige. Man indgår kun som selvstændig i følsomhedsanalysen, hvis man hverken er med i hovedanalysen som lønmodtager eller ledig. Oplysninger om selvstændige findes frem til 2019.

Bilag 1: supplerende tabeller og figurer

BILAGSTABEL 1

Blandt dem, der havde været uddannet i mere end 15 år i 2012, stod over 15.500 uden for folkeskolen

Tabellen viser branchefordelingen for personer med en læreruddannelse som højest fuldførte uddannelse fordelt, efter hvor længe de har haft deres eksamen, 2012.

Antal personer (2012)	< 1 år	1-2 år	3-4 år	5-14 år	>15 år
Folkeskolen	1.160	2.640	3.490	18.450	22.530
Uden for folkeskolen, i alt	950	1.930	1.630	7.840	15.510
- Uden for grundskoler*	430	910	710	4.230	11.520
- Private grundskoler	310	830	770	3.120	3.510
- Ledig	210	190	150	490	480
Total	2.110	4.570	5.120	26.290	38.040

Anm.: *i kommuner eller privat regi

Tabel: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata

40 procent af læreruddannede i 2012, der havde været uddannet i mere end 15 år, arbejdede ikke i folkeskolen

Tabellen viser branchefordelingen for personer med en læreruddannelse som højest fuldførte uddannelse fordelt efter hvor længe de har haft deres eksamen, 2012.

Pct. (2012)	< 1 år	1-2 år	3-4 år	5-14 år	>15 år
Folkeskolen	55,0	57,8	68,2	70,2	59,2
Uden for folkeskolen, i alt	45,0	42,2	31,8	29,8	40,8
- Uden for grundskoler*	20,4	19,9	13,9	16,1	30,3
- Private grundskoler	14,7	18,2	15,0	11,9	9,2
- Ledig	10,0	4,2	2,9	1,9	1,3
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Anm.: i kommuner eller privat regi

Tabel: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata

I 2012 arbejde over 60 procent af alle læreruddannede i folkeskolen - i alle landsdele

Andelen af personer med en læreruddannelse som højest fuldførte uddannelse fordelt på arbejdssted og landsdele i antal og procent.

2012	Antal		Pct.	
	Folkeskolen	Uden for folkeskole, i alt	Folkeskolen	Uden for folkeskole, i alt
Østsjælland	1.940	950	67,1	32,9
Københavns omegn	3.450	1.800	65,7	34,3
Vestjylland	4.190	2.270	64,9	35,1
Nordjylland	5.390	2.960	64,6	35,4
Nordsjælland	3.510	1.970	64,1	35,9
Syddjylland	6.640	3.730	64,0	36,0
Østjylland	7.670	4.480	63,1	36,9
Vest- og Sydsjælland	5.140	3.090	62,5	37,5
Byen København	5.550	3.470	61,5	38,5
Bornholm	340	220	60,7	39,3
Fyn	4.460	2.930	60,4	39,6
I alt	48.280	27.870	63,4	36,6

Tabel: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata

Andelen af læreruddannede uden for folkeskolen er steget i næsten alle kommuner

Andelen af personer med en læreruddannelse som højest fuldførte uddannelse, der arbejder uden for folkeskolen fordelt på bopælskommune.

Side 1 af 10 >

	2012	2020	Ændring ▼
Frederikssund	30,4	56,9	+26,5
Vallensbæk	26,7	43,8	+17,1
Norddjurs	34,1	50,0	+15,9
Bornholm	39,3	54,0	+14,7
Halsnæs	29,7	41,9	+12,2
Nyborg	36,4	47,5	+11,1
Stevns	31,3	41,9	+10,7
Kalundborg	35,2	44,7	+9,5
Sønderborg	32,5	41,6	+9,0
Varde	32,2	41,1	+8,9

Tabel: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd

Bilag 2: selvstændige med en læreruddannelse

I dette afsnit har vi – som beskrevet i metodeboksen – undersøgt hvor mange lærere, der hverken er lønmodtagere eller ledige, men som er selvstændige.

Flere selvstændige læreruddannede vælger at arbejde med undervisning

Personer med en læreruddannelse som højst fuldførte uddannelse, der er selvstændige fordelt på brancher.

	Antal	
	2012	2019
Landbrug, skovbrug og fiskeri	420	430
Handel	230	250
Undervisning	150	250
Videnservice	220	220
Sundhed og socialvæsen	130	180
Ejendomshandel og udlejning	140	160
Kultur og fritid	110	150
Information og kommunikation	150	140
Rejsebureauer, rengøring og anden operationel service	90	90
Industri	80	70
Hoteller og restauranter	60	70
Andre serviceydelser mv.	50	60
Andre	50	50
Bygge og anlæg	40	50
Uoplyst aktivitet	60	30
I alt	1.980	2.200

Anm.: Blandt de 250 selvstændige, der arbejder med undervisning, arbejder et mindre antal - under 10 - indenfor folkeskolen.

Tabel: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata.

Flest selvstændige læreruddannede er over 66 år

Tabellen viser aldersfordelingen for selvstændige personer med en læreruddannelse som højest fuldførte uddannelse.

	Antal					Pct.				
	2012	2014	2016	2018	2019	2012	2014	2016	2018	2019
Under 40 år	140	120	110	110	120	7,1	5,7	5,1	5,0	5,5
40-49 år	230	290	320	340	330	11,6	13,8	14,7	15,5	15,1
50-59 år	360	340	330	320	340	18,2	16,2	15,2	14,5	15,6
60-65 år	580	530	460	380	330	29,3	25,2	21,2	17,3	15,1
66 år og ældre	670	820	950	1.050	1.060	33,8	39,0	43,8	47,7	48,6
I alt	1.980	2.100	2.170	2.200	2.180	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tabel: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata

¹Regionale skoler ligger i "uden for private og kommunale skoler" som beskrevet i boks 1.